

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
Όραμα παιδείας™

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

(519C-D, 520A)

Ἡμέτερον δὴ ἔργον, ἦν δ' ἐγώ, τῶν οἰκιστῶν τάς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδὴ ἀναβάντες ἰκανῶς ἴδωσι, μὴ ἐπιτρέπῃν αὐτοῖς ὃ νῦν ἐπιτρέπεται.

Τὸ ποῖον δὴ;

Τὸ αὐτοῦ, ἦν δ' ἐγώ, καταμένειν καὶ μὴ ἐθέλειν πάλιν καταβαίνειν παρ' ἐκείνους τοὺς δεσμώτας μηδὲ μετέχειν τῶν παρ' ἐκείνοις πόνων τε καὶ τιμῶν, εἴτε φαυλότερα εἴτε σπουδαιότερα.

Ἔπειτ', ἔφη, ἀδικήσομεν αὐτούς, καὶ ποιήσομεν χεῖρον ζῆν, δυνατὸν αὐτοῖς ὄν ἄμεινον;

Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν, ὦ φίλε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντως εὖ πράξει, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται

έγγενέσθαι, συναρμόττων τοὺς πολίτας πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκῃ, ποιῶν μεταδιδόναι ἀλλήλοις τῆς ὠφελίας ἢν ἂν ἕκαστοι τὸ κοινὸν δυνατοὶ ὦσιν ὠφελεῖν καὶ αὐτὸς ἐμποιῶν τοιοῦτους ἄνδρας ἐν τῇ πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῆ τρέπεσθαι ὅπῃ ἕκαστος βούλεται, ἀλλ' ἵνα καταχρήται αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.

Ἀληθῆ, ἔφη· ἐπελαθόμην γάρ.

Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὦ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ἀδικήσομεν τοὺς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλὰ δίκαια πρὸς αὐτοὺς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν.

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να μεταφράσετε το απόσπασμα «Ἐπειτ', ἔφη, ἀδικήσομεν ... σύνδεσμον τῆς πόλεως»

Μονάδες 10

B1. Να ερμηνεύσετε τους όρους-φράσεις του κειμένου: βελτίστας φύσεις, τὸ ἀγαθὸν, ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν,

Μονάδες 15

B2. «Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὦ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ἀδικήσομεν τοὺς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλὰ δίκαια πρὸς αὐτοὺς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν.» Αυτό αποτελεί το συμπέρασμα του Σωκράτη μετά από μια συλλογιστική πορεία. Να την καταγράψετε και να τη σχολιάσετε.

Μονάδες 15

B3. Ποιο είναι το θέμα που πραγματεύονται οι συνομιλητές στο σπίτι του Κέφαλου και ποιες οι απόψεις που εκφράζονται από αυτούς για αυτό;

Μονάδες 10

B4. Με ποιες λέξεις του κειμένου συνδέονται οι ακόλουθες λέξεις της νέας ελληνικής: φυτοφάγο, ενόραση, βαθμολογικός, ντροπαλός, αλάνθαστος, χρηστικός, σκόπιμος, οισοφάγος, αρμονία, βιοπορισμός.

Μονάδες 10

ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτους Ἀρεοπαγιτικός παρ. 16-18

Εὐρίσκω ταύτην **μόνην** ἄν γενομένην καί τῶν μελλόντων **κινδύνων** ἀποτροπήν καί τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, ἣν ἐθελήσωμεν ἐκείνην τὴν δημοκρατίαν ἀναλαβεῖν, ἣν Σόλων μὲν ὁ δημοτικώτατος γενόμενος ἐνομοθέτησε, Κλεισθένης δ' ὁ τοὺς τυράννους ἐκβαλὼν καὶ τὸν δῆμον καταγαγὼν πάλιν ἐξ ἀρχῆς κατέστησεν. Ἦς οὐκ ἂν εὐροίμεν οὔτε δημοτικωτέραν οὔτε τῇ πόλει μᾶλλον **συμφέρουσαν**. Τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ μὲν γὰρ ἐκείνη χρώμενοι, πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενοι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκίμησαντες, παρ' **ἐκόντων** τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον, οἱ δὲ τῆς νῦν παρούσης ἐπιθυμήσαντες, ὑπὸ πάντων μισηθέντες καὶ πολλὰ καὶ **δεινὰ** παθόντες, μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιπεσεῖν.

Δημοτικός : δημοκρατικός

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του κειμένου.

Μονάδες 20

B. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου.

ἀποτροπήν: η δοτική πληθυντικό

ἣν: η δοτική του πληθυντικού στο ίδιο γένος

μᾶλλον: τα παραθετικά του επιρρήματος

πολλὰ: τα παραθετικά του επιθέτου

πᾶσιν: η κλητική ενικού στο αρσενικό γένος

γενομένην : γ πληθυντικό ΥΠΟΤ ΠΡΚ

ἀναλαβεῖν: β ενικό ΠΡΟΣΤ του ίδιου χρόνου

χρώμενοι : το β ενικό της ευκτικής του ίδιου χρόνου.

παθόντες: δοτική πληθ του ουδ γένους της μετοχής ΜΕΛΛ

ἀπέλιπον: β ενικό και πληθ ΠΡΟΣΤ ΕΝΣ

Μονάδες 10

Γ. 1. α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων του κειμένου: **μόνην, κινδύνων, ἦς, συμφέρουσαν, ἐκόντων, δεινὰ**

Μονάδες 3

Γ.1.β. Να μετατρέψετε την περίοδο «ἦς οὐκ ἂν εὖροιμεν οὔτε δημοτικωτέραν οὔτε τῇ πόλει μᾶλλον συμφέρουσαν.» σε πλάγιο λόγο με εξάρτηση από την πρόταση «Ἰσοκράτους γινώσκει...»

Μονάδες 4

Γ.2.α. «οἱ δὲ τῆς νῦν παρούσης ἐπιθυμήσαντες, μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιπεσεῖν.» : Να αναλυθεί η μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΜΠΕΤΤΥ ΡΑΜΦΟΥ – ΜΑΡΙΑ ΞΥΔΗ